

GAZETA

gazeta oca de dca ori, adaca: Mercuria si Sambata
Pala o data pe septimana; adaca: Mercuria. Pretin-
ore este pe unu unu 10 f. m. c.; pe diomata
ang 5 f. in laiatu Monarchiei.

Peatra tieri strabo 7 f. pe unu Sem. s pe annu
intregu 14 f. m. c. Se pronuera la tote poste
imporatoci, cum si la toti cunosculi nostri DD. cor-
espondinti. Peatra serie „politu“ se oeru 4 cr. m

FRANZÖSISCHES VERZEICHNIS.

Depesia telegrafica Viena 13. Martiu. Starea sanetatei Mariei
Sale Imperatocesi precum si a nou nascutei Archiducese e imbucur-
ralore. —

PUBLICARE

Denumirea conservatorilor de monumente antice de architectura
pentru Ardealu.

Maria Sa c. r. apostolica, avendu de soapu a tiené iacordata ac-
tivitatea privata a Reuniasiloru scientifici si a barbatiloru de specia-
litate prin deosebitele tieri de coróna si tienuturi, pentru de a destepa
interesulu la cercetarile si pastrarile monumentelor, antice de ar-
chitectura, care si au cunoscutu a loru valóre artifice si istorica, si vo-
indu a aventu acea activitate, a face colectiune din cercetarile si ac-
tiuniloru si a le publica, a binevoitu cu inalta otarire din 31. Decembre
1850, a aproba infiintarea unei comisii centrale, pentru cercetarea
si conservarea monumentelor istorice in ministeriulu pentru comer-
ciu, industria si edificiele publice, precum si numirea conservatorilor
prin tierile de coróna.

Cercula activitatei comisiei acesteia e desputu prin instructiune
ocaprodata de ministeriulu numitu saptu datu 24. Iunu 1853.

Conservatorii sunt organiele principale ale comisiei centrale.
Ei se voru denumi de catra ministeriu la propunerea aceiasi si li se
va demarca pentru activitatea loru cate unu cercu, asia catu totu teri-
toriuulu monarchiei se fia impartitu in astfelu de cercuri.

Atributele, oblegamintele, indreptatirile si repórtele loru dinafara
seau regulatu prin o instructiune deosebi.

Pentru Ardealu, in urm'a descoperirii c. r. comisii centrale din
20. Ianuaru a. c. Nr. 202, Escel. Sa D. ministru pentru comertiu in-
dustria si edificiele publice a binevoitu a mari numerulu celoru 6
conservatorii, denumiti la propunerea ei prin inaltulu emisu din 12.
Martiu a. tr. Nr. 590, la 11 insi, si asia s'au denumitu de nou si li
seu incredintiatu cercurile asia:

1) Professorulu gimnasiulu evangelicu de C. A. in Sigisióra
Fridericu Müller pentru cercurile: Cristaru, Sigisióra, Mediasiu,
Elisabetopole, Seica, in cercund. Odorheiulu ei Sibiuulu.

2) Paroculu evangel. in Feldióra Andreu Fink pentru cercu:
Branu, Feldióra, Brasiovu, cetate, Satulungu, Sangeorgiu de Sepsu,
Baratos si K. Osiorheiu in cercund. Brasiovulu.

3) Profesorulu gimnas. ref. in Odorheiu, Paul Pataký pentru
cercu Baroth, Kozmas, Csik-Szereda, Gy. Sz. Miklos si Odorheiu in
cerc. Odorheiulu.

4) Mediculu de cercund. Wilhelm Knöpfler in Mures-Osior-
heiu, Makfalva, Magiornsiu, Cau, Zau, Gurginu, Reginu.

5) Paroculu evang. de C. A. in Bistritia Traugott Müller pen-
tru cerc. Teaca, Bistritia, Borgeprundu, Becleanu, Lechintia, Rocna
si Naseudu.

Privitoriu la conservatorii denumiti cu emisulu inceputu si totu-
odata:

1) Ludovicu Reissenberger prof. cu cerc. Mercurea, Or-
latu, Sibiuu, cetate, Avrigu, Agnita.

2) Paroculu Samuel Mokesch Cincu m., Cohalmu, Fogara-
siu, Sarcaia.

3) Liter. Ladislaus Kóvári in Clusiu, Lapusiu M., K. Mo-
nosturu, Siomcuta, Reteagu, Semisnea, Déesu, Gierla, Mociu, Tas-
nad, Zovány, Simleu Silvaniei, Valasutu, Hidalmas, Clusiu, Blasiu,
Huedinu, Gialu, Turda, Badiu.

4) D. canonicu Moise Keserü din Alba Julia in Tiusiu, Ajudu,
Alba Julia si Abrudu.

5) Doctorulu de cercu Andreu Fodor in Baja de Crisiu,

Halmagiu, Ilia, Solymosiu, Deva, Unidóra, Hatiegu, Giuagiu, Puiu,
Orestia, orasiu, si

6) Domnulu canonicu Timoteu Cipariu se avisá cerculu
Blasului si Sanmartinulu (Dicsö-Szent-Márton).

Sibiuu, in 22. Februaru 1855.

Dela guberniulu c. r. ardeleanu.

— Maria Sa c. r. apostolica, cu resolutiune preanalta din 3. Mar-
tiu a. c., a binevoitu a denumi de presedinte judeciulu supremu alu
tieri Ardealulu pe consiliariulu ministerialu din ministeriulu drepta-
tei, Franz baronu de Latterman.

Partea Neoficiosa.

TRANSILVANIA.

Brasiovu, 4. Martiu v.

In cerculu Orestiei tocma aflá unu agricultoru romanu in lun'a
trecuta 117 bucati de monete romane de argintu, care inca su nesce-
raritati antice de pe timpul Domnirii strabuniloru nostriu romani.
Catu de putinu se pretiniescu inaintea idiotulu aceste suvenire, se
vede din fapt'a acelu agricultoru, care dede de vendú din ele unu
juden, care apoi le topesce si le desfiintieza. — Remasitiile aceste din
timpii acei classici ar' merita o colectiune si din partea stranepoti-
loru romaniloru. D. capitanu de cercu alu Orestiei i succese a con-
serva aceste anticitati din amenintatorea perire, si consultorulu de
magistratu Loreni, ca cunoscoriu de monete, leau explicatu a-
sia: Vr'o 24 din ele sunt de pe timpul consuliloru romani (epoca
crescerei Romei), celelalte de suptu timpulu imperatoriloru (epoca
culminatiunei si a decadentiei imperatiei Romane), ad. 2 de suptu Au-
gustu Octavianu, 29 de suptu Vespasianu, dintre care un'a Judaea e
capta (dupa ocuparea Judeii), 10 de suptu Titu, un'a de suptu Tib.
Nero si fratele lui Germanicu, 1 insemnata: Julia fiic'a lui Titu „e bine
conservata, in care se vede bine ornarea (gatirea) capulu si zulu-
frumosei romane; de suptu Domitianu cu inscriptiune: „Princeps ju-
ventutis“ (principele junimei). Aceste monete dupa prescriptele insi-
nuate se voru trimite in cabinetulu monetariu din Viena. — E cu
scopu, ca la asemenea ocazii sa se pastreze celu pucinu cate 1 bu-
cata de asemenea suvenire si la un'a din scolele nostre cele mai
mari, care se serveasca de cunoscintia si de amiratiune pentru ti-
neretu. —

— Dilele Martisiorulu pela noi ne amenintia cu o a dou'a ierna;
in septeman'a acesta ninse noptile mai intr'una, dara radiele sorelui
puternicu topesce peste di neau'a noptii. —

UNGARIA.

De lingua Debrecinu, 23. Febr. v. Ne totu planseramu ca nu a-
vemu barbati si teneri invetiati, si apoiu chiaru noi suntemu aceia,
carii, dupa ce vedemu nesce spirite mai inaltiate din pulberea tarei-
tore, ne uitamu peste umere la densele, le despretinimu, ba ne chiaru
si intorcemu facia de catra densele, ca dora vomu scapa de vreo lu-
pta eventuala cu spiritele. Amu vedutu 2 teneri, paremise ca dela
Poreaiu, teneri bravi si absoluti juristi, si credu ca initiati si in stu-
diile teologice pela Pesta, cace discursulu celu avui cu densii imi do-
vede acesta. Dara mi dovedi si o repulsa ce o primira acei teneri la
Urbea mare, unde credea ca voru alla locu, pentruca sa-si negotieze
talentelu la institutiunea tinerimei. Mamu miratu, ca unde se striga
necontenitu: lipsa de barbati, acolo se despretiuescu atata puterile
cele jene, de care barbati cei mari iubescu a fi incungiurati. —

Monarchi'a austriaca.

TRANSCIBANIA.

Брашовъ, 16. Марція п. Маѣстратъ дѣ аичі а вотатъ о адреса де краре ші омаѣиъ кѣтръ Мѣриа Са Императълѣ, пентрх евенѣментълѣ челѣ дѣмъкѣрѣторіѣ алѣ паштерей Имперѣтесеі, не каре о аѣ ші трімаісѣ пріп кападълѣ ч. р. оѣѣѣлѣ де черкѣндаріѣ. —

БЪНАТЪ.

Вершецъ, 10. Феврваріѣ в. (Капѣтѣ дін Nr. трек.) Ла 3 челе ачѣ дѣсетпате сѣнтѣ грешіте: Нѣ теолоѣія ромѣпѣскѣ, а кѣрѣі кѣрѣсѣ аиче аѣартъ де аивлѣ 1849 пѣлѣ асѣзѣі пѣ са маі дѣнтрекарматѣ дѣн тоѣте 3 класеле, авѣндѣ тотѣдѣахна професорі ромѣпѣі, чѣ чеа сѣрѣсѣскѣ, кареа дѣлѣ револѣцѣіѣне дѣла а. 1850—1854 пѣтѣндѣсѣ де аичі се дѣнѣ пѣмаі ла Карловіцѣ, а реѣнѣватѣ акѣмѣ аичі ла Вершецѣ, дар пѣмаі дѣн 2 класе рѣмѣпѣдѣ алѣ 3-леа пентрх а. к. ла Карловіцѣ.

Де тѣпѣгѣіереа, че о дѣнеартъ артѣкѣлѣлѣ ачѣла, се вѣкѣрѣ ромѣпѣіі дѣечесеі ачѣстѣіа прѣтѣтѣндѣнеа авѣндѣ проповѣдѣіторіі е-ванѣеліей дін сѣлѣлѣ лорѣ; еартъ пентрх вѣіторіѣ дін челе пѣлѣ акѣмъ вѣзѣте ші петрѣкѣте траѣметѣ вѣртоасѣ пѣдежде, кѣтѣкѣ D. епѣскопѣ де акѣмъ алѣ Вершецѣлѣі пѣ пѣмаі пѣ ва атѣнѣо кѣтѣ маі пѣдѣнѣ ачѣла тѣпѣгѣіере а сѣлѣтетѣіторѣ сѣі фѣі ромѣпѣі, чѣ ва кѣзѣта а о прѣфаче дѣнтрѣ вѣкѣрѣіе дѣпѣлѣ ші трѣіторіѣ дѣнтрѣ-дѣнѣдѣ трѣнтеле бесѣрѣчѣштѣі дѣнтрѣ ромѣпѣі ла аша фѣлѣх де вѣр-вацѣі, каріі кѣ пѣпѣтатѣ моралѣ, кѣ карактерѣ солідѣ ші кѣ трѣ-вѣпѣчѣселе шѣіпѣдо дѣнѣстратѣі сѣ пѣгѣтѣ кѣ вѣредѣчѣіе рѣспѣнде кіе-тѣрѣіорѣ сѣле, сѣ пѣгѣтѣ вѣпѣра ші дѣнаіпта вѣпѣле вѣсѣрѣчѣі ші алѣ пѣвѣтѣлѣі сѣлѣ. Шѣіе ачѣста прѣавѣіне дѣнѣелѣпта кѣпѣтѣіеіе вѣсѣрѣ-чѣсѣскѣ, кѣтѣкѣ пѣмаі пріп аша фѣлѣх де пѣсторіі ші сѣлѣжіторіі вѣ-сѣрѣчѣштѣі спрѣжіпѣітѣ пѣгѣте сѣ факѣ дѣстѣлѣ сѣіпѣтеі сѣле кіе-тѣрѣі аша, ка тотѣодатѣ ші дѣпалта са вазѣ сѣ шіо сѣлѣпѣ ші фѣіѣска драгѣсте а крѣдѣпѣчѣсѣі сѣле тѣртѣе дѣпѣлѣ сѣ шіо кѣштѣіе; кѣчѣі дѣхлѣлѣ чѣлѣ дрѣнтѣ ші пѣфѣпатѣікѣ алѣ тѣртѣей пѣ се зѣтѣ атѣта ла фаѣа дѣнаіпѣте стѣтѣторіѣлѣі сѣлѣ, ка сѣ вазѣ чѣіне ші де зпѣде ъ, кѣтѣтѣ чѣаркѣ маі вѣртѣсѣ фѣапгеле лѣі, ка сѣ кѣпѣоаскѣ: кѣтѣтѣ сѣлѣтѣ де вѣпѣ, дрѣнтѣ ші адѣкѣтѣоріеіе де фѣолѣсѣ ші тѣпѣгѣіере. —

Ла 4. Нѣ пѣмаі прѣпаранѣіі — кѣмъ зѣче корѣспѣндѣітѣле, — адѣкѣ кѣрѣчѣіі ромѣпѣіі дѣпѣвѣцѣ сѣлавѣпѣште (пентрх акѣмъ пѣмаі чѣтѣіреа) чѣі ші чѣі сѣрѣвѣштѣі дѣпѣвѣцѣ ромѣпѣште. Кѣзѣтѣлѣ Длѣі епѣскопѣ кѣндѣ а рѣндѣзѣтѣ ачѣста а фѣстѣ, прѣкѣмъ дѣсѣшѣі тѣр-тѣрѣісѣште: „ка прѣоѣіі ромѣпѣіорѣ ші сѣрѣіорѣ вѣпѣлѣпѣі (шѣі аша дѣн тѣлѣте лѣкѣрѣі атѣстѣкатѣ вѣеѣзѣіторіі) сѣ шѣіе чѣтѣі зпѣлѣ дѣн лѣітѣва алѣзіа, ка кѣндѣ дін дѣнтѣпѣларе вѣіне ромѣпѣлѣлѣ дѣн вѣ-сѣрѣіа сѣрѣсѣскѣ, аѣ сѣрѣвѣлѣ дѣн чѣеа ромѣпѣсѣскѣ, ші е дѣтѣватѣ ка оаспѣте ші ка прѣоѣтѣ, дѣлѣ кѣмъ е датѣіа ла вѣсѣрѣіа пѣострѣ, а чѣтѣі рѣгѣчѣіпѣіе: лѣтѣпѣ лѣпѣ, — акѣмъ слѣвозѣште стѣпѣлѣ, — дѣнтрѣште Dzele, — крѣдѣлѣ, татѣлѣ пѣострѣ, — ш. а. ш. а., сѣ пѣ лѣнѣде дѣла сѣіне кѣ рѣшѣінеа са карѣеа дін прѣчѣіна нештѣі-пѣдеі, чѣі сѣ пѣгѣтѣ чѣтѣі дѣн лѣітѣва попорѣлѣі де ачѣіаш крѣдѣпѣцѣ. Пріп ачѣста сѣ ар дѣвѣзѣа а чѣтѣі кѣрѣцѣіе зпѣ алѣзіа; лѣітѣва ші на-ціѣналітѣатеа фрѣтелѣлѣі сѣлѣ де о крѣдѣпѣцѣ а о кѣпѣште ші а о чѣіпѣтѣі; пріп ачѣстѣ фрѣдѣсѣскѣ рѣчѣіпрѣчѣітѣте сѣ ар маі апропѣа зпѣі алѣтора кѣ ізѣіре.“ —

Ла 5. Дѣн прѣівѣіпѣа прѣтопѣіорѣ. Рапа (дѣн дѣнѣлѣсѣлѣ, кѣмъ зѣче артѣкѣлѣлѣ ачѣла дѣспре шѣкѣле) пѣ не о вѣндѣкѣ, ва пѣ не о потѣ вѣндѣка пѣчѣі кѣрѣ прѣтопѣіі ромѣпѣі дін ачѣсте дѣечесе; дар хар Домѣлѣлѣі рапа ачѣеа е пѣла поі де тѣлѣтѣ алѣпѣтѣ, де ѡрѣче прѣтѣтѣндѣне се аѣлѣ шѣкѣле порѣтѣле ші дѣлѣ пѣтѣпѣцѣ дѣ-нѣстрѣте, еартъ дѣнтрѣіѣреа де маі — дѣнѣвѣнтѣдѣіреа лорѣ е датѣ дѣла маі дѣпѣлѣлѣ лѣкѣ сѣпѣгѣрѣ пѣмаі дѣрегѣторіей шѣкѣластѣіе а цѣрѣі. — Вѣцѣі зѣче аколо дѣн Ардѣалѣ: „Вѣіне, дар де че пѣ вѣ рѣдѣкаѣі ші воі ка ші поі дѣпѣкаі зпѣ дѣіпѣасѣіѣ націѣналѣ! Орѣі ші каре „де че“ дѣнѣі арѣ рѣсѣнѣсѣлѣ сѣлѣ... Нѣ сѣрѣіі — Длорѣі! — не сѣлѣтѣ де вѣіпѣ пентрх ачѣста дѣрѣрѣсѣ сѣдѣре, кѣчѣі пѣчѣі еі пѣ аѣ дѣіпѣасѣіе націѣнале, дѣкѣт зпѣлѣ прѣсте Дѣлѣре ла Кар-ловіцѣ. Еамъ сѣ черкѣтѣлѣ а не маі вѣіора де патѣіе, а не лѣса де дѣсѣпѣте дѣшѣртѣ ші пѣѣлѣосѣіторѣ, а не маі сѣлѣтѣра лѣнеа ші пѣпѣсѣареа, ші дѣн лѣкѣлѣ ачѣстѣора сѣ апѣче чѣі кіе-тѣаѣіі кѣлеа чѣеа адѣвѣратѣ ші опѣсѣтѣ, прѣ кареа аѣ пропѣшѣітѣ тѣте націѣпѣіе лѣтѣпѣате; ші сѣ крѣдѣ, кѣтѣкѣ лѣкѣрѣлѣ фѣрѣ прѣѣтѣтѣ дѣсѣоѣітѣ де о іпѣітѣ кѣратѣ ші де о воіпѣцѣ тѣре тѣте неажѣнселе пі ле ва дѣпѣіпѣе. —

Ла капѣтѣ маі еартъ о пѣскочѣіре рѣзѣтѣчѣіѣсѣ. — Дін ісѣворѣ сѣігѣре се шѣіе по аичі, кѣтѣкѣ пріп зпѣле лѣкѣрѣі ромѣпѣне са рѣс-пѣндѣітѣ шѣіреа кѣтѣкѣ Dп. епѣскопѣ алѣ пѣострѣ ар фѣі сѣрѣітѣ прѣ сѣрѣіі Вершецѣлѣі а прѣіімі дѣн каселе лорѣ прѣ кѣрѣчѣіі ромѣпѣі ші а ле да кѣртѣірѣ ші костѣ. Кѣтѣкѣ ачѣста е о ворѣлѣ фѣрѣ де кѣпѣтѣлѣі, о кѣветѣіре пѣгѣіоабѣ, дар воііторѣ де рѣлѣ, пѣмаі ачѣла пѣ ва крѣде, каре пѣ шѣіе — че е дѣн кѣтѣлѣлѣ кѣпѣоскѣтѣ — кѣтѣкѣ кѣрѣчѣіі ромѣпѣі дін Вершецѣ ші акѣмъ ка ші маі пѣіпѣте—

де кѣндѣ е іпѣстѣітѣлѣ — се аѣлѣ ашезаѣі дѣн кѣртѣірѣ ші дѣн костѣ пѣмаі ла сѣрѣі; ва ші дѣсѣшѣі D. епѣскопѣ де кѣндѣ е аичі дѣіне пѣдѣнтрѣрѣвѣтѣ ла сѣіне кѣте кѣдѣіва кѣрѣчѣі сѣрачѣі ромѣпѣі, пентрх а ле кѣрѣра сѣсѣдѣіпѣре ші порѣчѣіре пѣрѣіпѣште се дѣ-грѣіжѣште. — N. T. Velia, проф. де теолоѣіе.

АВСТРИА.

Віена, 10. Марція п. Дѣн капѣталѣ се аѣлѣ де фаѣцѣ акѣмъ маі тоѣі репрѣсѣнтанѣіі пѣтерѣіорѣ еѣропѣе пентрх конѣерѣіпѣе. Лорѣлѣі Іон Рѣсел, че вѣні дѣн Віена кѣ о сѣітѣ апрѣіне ла 70 пѣрѣсѣіне, дѣнатѣ дѣнѣ ші конѣерѣіпѣе кѣ конѣ. Бѣол, Вѣстѣморѣланд ші Бѣркѣнеі ші дѣн 7. фѣі прѣімітѣ дѣн азѣіенѣцѣ деосѣвѣітѣ де кѣ-трѣ Маіѣстѣатеа Са Императълѣ. Се скрѣіе кѣ Лорѣлѣі прѣімі а-вѣісѣ, ка сѣ пропѣлѣ о армістѣаре пѣлѣ кѣндѣ ворѣ дѣіне конѣе-рѣіпѣеле. —

Дін парѣеа Пѣртѣі отѣманѣе се трімісѣ Рѣіа Бѣі ла конѣе-рѣіпѣе, дѣспре каре се скрѣіе, кѣ Пѣрта ва пропѣлѣ прѣтѣнсѣіпѣе де дѣсѣдѣтѣпѣареа спѣселѣорѣ рѣсѣіѣзіаі 500 мѣі. пѣастрѣіі.

Пріпчѣіпѣле Горѣкофф прѣімі дѣла Дѣмѣ. Александрѣ апрова-рѣе тѣтѣрѣорѣ пасѣрѣіорѣ ші а пѣіпѣіпѣіпѣеі чѣо о авѣ сѣлѣтѣ рѣпѣлѣ-сѣтѣлѣ Ніколѣе, дѣспре каре а ші дѣпѣшѣіпѣдатѣ не тоѣі пѣіпѣіпѣ-пѣіпѣіі чѣелѣрѣлѣлѣте пѣтерѣі. — Чѣеа че прѣівѣште конѣрѣсѣлѣ, се скрѣіе, кѣ іпѣстрѣкѣізіпѣіе солѣіорѣ сѣлѣтѣ конѣортѣ, ка маі дѣпѣтѣлѣ де тѣте сѣ се дѣеа лѣі Горѣкофф о прѣвокарѣ не лѣлѣгѣ зпѣ ес-трѣктѣ алѣ тѣтѣрѣорѣ прѣтоколѣлорѣ, ка сѣ рѣспѣндѣ дѣн терпѣітѣ де 3 зѣіе, дакѣ Рѣсіа прѣівѣште гѣранѣіеіе чѣрѣте фѣрѣ рѣсѣрѣвѣ, ші, пѣмаі дѣлѣчѣе ва да рѣспѣнсѣі посѣітѣлѣ, се ворѣ дѣічѣне кон-фѣерѣіпѣеле, каре ворѣ дѣіне вѣрѣ 2 лѣлѣі.

Дѣлѣ кѣмъ се вѣде дін есѣтрѣктѣлѣ мапѣфѣстѣлѣі Дѣмѣ. Алек-сандрѣ, дѣн Рѣсіа сѣ а дѣпѣскѣітѣватѣ пѣмаі пѣрѣсона авѣтократѣ, еартъ пріпчѣіпѣілѣ ші пѣлѣпѣлѣ чѣелѣ хѣрѣзѣітѣ дѣла Пѣтрѣ чѣелѣ тѣре ші Катѣрѣіна рѣмѣпѣе дѣн вѣіѣре. Нічѣі зпѣ жѣрѣналѣ, дін кѣте ле а-пѣкарѣтѣ пріп тѣлѣі, пѣ пѣгѣте крѣде кѣ сѣ ва фѣче вѣрео дѣ-скѣітѣварѣ дѣн полѣітѣка Рѣсіей окѣпѣтѣоре. Ачѣста о рѣспѣікѣі ші Дѣмѣ. поѣ Александрѣ, кѣндѣ прѣімі омаѣізілѣ стѣтелѣорѣ ла сѣіреа не трѣпѣ, зѣкѣндѣ: „кѣ дѣкѣрѣсѣлѣ дѣнтрѣпрѣіпѣдѣрѣіорѣ рѣсѣвѣліче пѣ се ва дѣнтрѣрѣзѣтѣне пічѣі кѣтѣлѣі де пѣ-дѣіпѣ. Ачѣста о крѣдѣ ші жѣрѣналѣе чѣеа дѣіпѣанѣіеіе аѣе Англіей ші Фрѣнѣгѣі, каре тѣте дѣнтрѣіпѣі тѣпѣ зѣкѣ, кѣ де ші Имперѣт. Александрѣ е маі ізѣіторѣ де пѣче, тотѣшѣі елѣ пѣ о ва пѣтѣ скѣте ла кѣле пічѣі кѣ чѣі дін прѣѣізірѣлѣі лѣі, пічѣі кѣ фрѣте-сѣлѣ Конѣстанѣіпѣі, каре дѣн касѣ чѣе Александрѣ сѣ ар вѣрѣта аѣлѣкатѣ спре пѣчѣеа прѣтѣісѣ де Еѣропа, і ар стѣлѣе ші фѣрѣпѣле гѣвѣр-пѣрѣіі дін тѣлѣ. Дѣн зѣртѣареа шѣірѣіорѣ ачѣстѣора пѣ се шѣіе кѣмъ ворѣ рѣсѣіі ші конѣерѣіпѣеле де акѣмъ дѣн Віена, маі вѣр-тѣсѣ, кѣ дін парѣеа Рѣсіей дѣпѣкѣ сѣ ворѣ фѣче дѣпѣдѣкѣрѣі, кѣ тѣте кѣ пѣ е лѣтѣрѣітѣ, дакѣ еа ва лѣа парѣе ла ачѣле кон-фѣерѣіпѣе. —

Тѣлѣ'а romanѣска сі Moldavі'a.

Іашѣі, 21. Феврваріѣ к. в. „Зѣітѣрѣлѣ“ не дѣнтрѣтѣшѣште зѣртѣѣореіе:

„Дѣн зѣртѣареа потѣі міністерѣіей фрѣнѣзѣлѣ алѣ трѣвѣіорѣ дін аѣартъ пентрх дѣвѣлокарѣеа Гѣрѣіорѣ Дѣлѣрѣі (пѣлѣікатѣ пріп Фѣіа пѣострѣ Nr. 24) Прѣа Дѣлѣлѣатѣлѣі Домѣі Стѣлѣпѣіторѣі алѣ порѣп-чѣітѣ а се слѣвозі еспортѣаіа грѣпѣлорѣ ші а кѣрѣіеі пріп портѣлѣ Гѣлаѣіорѣ, каре дѣн прѣівѣреа дѣнтрѣѣізірѣіорѣ де рѣсѣвѣлѣ се опрѣсѣ пріп дѣпѣдѣісѣзѣ порѣлѣкѣ а прѣвѣісѣрпѣічѣей кѣртѣірѣі рѣ-сѣштѣі. —

— Се скрѣіе дѣла Конѣстанѣінополѣе, кѣ дѣн зѣртѣареа рѣста-торпѣічѣірей навѣігѣаіей не Дѣлѣрѣеа, о сѣлѣтѣ де вѣсе авѣстрѣіеіе се прѣгѣтѣлѣ сѣ дѣнтрѣ дѣн Мѣреа неагрѣ спре а вѣні сѣ дѣпѣкарѣе грѣпѣ дѣла Гѣлаѣі ші Ібраіла. —

Сронѣка страіна.

ФРАНЦІА. Парѣісѣ, 8. Марція. Солѣлѣ прѣсіѣіеісѣкѣі дѣнѣ дѣлѣ конѣерѣіпѣе кѣ міністрѣлѣі фрѣнѣзѣсѣкѣ алѣ трѣвѣіорѣ дін аѣартъ, чѣрѣндѣ кѣ тотѣдѣіпѣсѣлѣ, ка сѣ се дѣпѣкѣісѣ зпѣ арміс-тѣіцѣі (дѣпѣчѣаре де арѣе) кѣ Рѣсіа; чѣі тѣте остѣпѣелѣе Рѣсіей рѣтѣмасѣрѣ пѣлѣ акѣмъ дѣшѣртѣе. Цѣнерѣалѣлѣ прѣсіанѣ Вѣдѣл, каре се дѣпѣртѣсѣ де аичі фѣрѣ пічѣі зпѣ рѣсѣлѣгатѣ, се рѣіпѣгѣрсѣ дѣла Берлѣіпѣ еартѣш ла Парѣісѣ. — Мѣлѣіі пѣортѣ фрѣіка дѣн іпѣітѣ, кѣ атѣтѣ рѣсѣіѣзілѣ, кѣтѣ ші пріп зѣртѣаре дѣпѣкѣіерѣеа де о пѣче стѣ-торпѣікѣіе ва сѣѣерѣі атѣлѣрѣі фѣртѣе стрѣікѣчѣісѣе. Кѣ тѣте ачѣстѣеа дѣла чѣетѣтеа марѣіпѣ Тѣлѣонѣ се скрѣіе дін 2. Марція, кѣ аколо сѣаѣ фѣлѣкѣтѣ тѣте прѣгѣтѣіріеіе пентрх тѣлѣкарѣеа Имперѣатълѣі На-полѣон дін ачѣелѣ портѣ кѣтрѣ Крѣітѣ. Дѣнтрѣачѣеа аичі дѣн Парѣісѣ вѣдѣштѣ, кѣ Dп. Пѣрсѣіні, фѣстѣлѣі міністрѣ, прѣіетѣітѣ де крѣчѣе алѣ Имперѣатълѣі ла вѣіне ші ла рѣлѣ, еартѣш пѣтрѣчѣе ѡрѣ

дирекції на кабинета на държавна служба. Е штигт къ Персиі тотъ-деаша стете пентрз зпъ ресвоіа дін респетрї.

АНГЛИЯ. Дн десваторїе деспре модалїтатеа комїсіонеї каре се адеасъ спре а дескопегї каселе тѣмъндрїї къ каса ориентаръ, се прїмі, ка черчетрїе ачеле съ се факъ секретъ не ктѣ се ва пѣте. Палмерстон дескопегї дн парламентъ штіреа деспре мѳртеа Дмп. Николае, шї дѣпъ моментъа ачела доміпъ дн тотъ сала о тѣчере профъндъ. —

Дн Порстѣтѣ се прегѣтеште флота де пордѣ. Лордѣ Кларендон се репѳорсе дін Франца шї репортъ лѣ Палмерстон, къ акціеле днпре ачештї аїаці стаѣ вїне.

„Times“ скріе къ зпѣ докторъ де медїчїнъ днкредїнгъ не Палмерстон маї пайнте, къ Николае Дмпер. нѣ ва трѣ пѣпъ дн Ізїе 1855 шї елѣ шї мѣрї гравнїкѣ ка шї фразїї лѣї.

Алма, Инкерман, Балаклава шї акѣм дн зрѣмъ Ехпаторїа, зїе Др. Гренвїлѣ, аѣ сгѣдзїтѣ днфрїкоматѣ крерїї лѣї Николае шї къ Лордѣ Палмерстон е премїерїа дн Англіа нѣ і венї ла сокотелъ. —

ИТАЛИЯ. Піемонтѣ. Дїферїнцїеле дїпломатїче къ Порта саѣ шї дескѣркатѣ шї не 20. Марцїа арматѣ піемонтезъ ва ажпїе къ антестрїеле Константінополеа шї де аколо ла Ехпаторїа. Тотѣ прїп Піемонтѣ ворѣ трече 30,000 францої дін латрѣа дела Лїон, карїї дѣпъ штірїе де Віена аѣ прїмітѣ ordїне дн 10. Марцїа съ теаргъ ла Дѣлѣре престе Ломбардіа. Штірїе деспре транспортрї мїлїтаре дін Франца аѣ фѣкѣтѣ маре імпресїоне шї дн пѣрїїе італїене шї се креде, къ Наполеон нѣ ва ретїпне де кѣлѣторїа са ла Оріентѣ. —

РЪСИЯ. Дін прокїемѣдїзїнеа сеѣ маїфестѣлї похлї Дмператѣ кѣпѳштемѣ пѣпъ астѣзї днкъ пѣмаї кѣтева пѣсаѣе сосїте прїп телеграфѣ, ачелеаш днсъ сѣпѣтѣ де чеа маї маре днссепѣтате.

Дмп. Александръ II. зїе адїкъ шї скріе кѣтръ попорѣлѣ Рѣсіеї, прїп зршарѣ шї кѣтръ тотъ Еуропа ашеа: „Пронїа, каре не Ної не а алесѣ пентрз о кїетаре тѣрѣцъ, съ Не копѣкѣ шї съ не аперѣ, пентрѣка съ цїнепѣ не Рѣсіа не трѣпта чеа маї дналѣ а пѣтерѣ шї а глорїеї шї прїп Ної съ се дмплїнескѣ пѣпчетателе дорїнде шї скопѣрї а ле лѣї Петрѣ, а ле Катарїнеї, а ле лѣї Александръ шї а ле Татѣ-теѣ; зельлѣ шї рѣгѣзїпїе сѣпѣшїлорѣ поштрїї съ не стеа Ноѣ днпре ажторїа шчл.“

Дн зрѣмъ Рѣсіа есте провѳокатѣ, ка съ дензпъ жѣрѣмѣнтѣлѣ крѣдїнгеї (омаїїлѣ) атѣтѣ кѣтръ Дмператѣлѣ Александръ II., кѣтѣ шї кѣтръ фїлѣлѣ сѣѣ чель маї маре Николае Александровїчѣ (пѣскѣтѣ ла 1843) ка клїропомѣ аѣ корѳнеї.

Рекїетареа вѣтрѣпѣлї адміралѣ Менчїкоѳ дн постѣлѣ де сѣпракѳманантѣ дн Крїмѣ се адеверѣзѣ шї пѣне ла мїрарѣ не тоцї карїї штїѣ, къ зпѣ комѣдантѣ ка Менчїкоѳ нѣ се рекїемѣ пѣмаї ашеа дн зна дн дѳѣ.

РЪСИЯ. Дмператѣлѣ Николае. (Днкреїере.) Ачестѣ монархѣ авѣндѣ неапѣратѣ тревзїнгъ де а порпї рѣсвоїа дн врео парте брешкаре пентрѣка прїп ачелаш съ скопѣ дн цѣрѣ елементїеле де тѣрѣзраре шї револѣтѣ шї пентрѣка тотѣодатѣ сѣшї факъ шїешї зпѣ рѣпѣме, — аѣлѣ фѳрте кѣрѣндѣ окасїїне де а вѣрїа сѣпѣе. Персіа ера цѣра чеа маї де дндемѣлѣ, де каре чїнева се потеа днкѣїера къ днлеспїре маї маре. Днкѳчеа дела 1813 днкреїетѣ ла Гѣлїстан днпре Рѣсіа шї Персіа се прїїмісерѣ зпеле кондїціонї фѳрте еластече, кондїціонї къ дѳѣ феде, не каре ле потеа сѣчї шї еспїка дн тотѣ пѣрїїе; ачелеаш цїнеаѣ днпре ателе, къ „атѣтѣ Рѣсіеї кѣтѣ шї Персіеї дї стѣ дн воїа ашї днпїнде хотарѣле лорѣ къ адаосѣ днсъ ка респектївѣлѣ статѣ сѣ фїе деспѣгѣвїтѣ пентрѣ чеа че і с'ар лѣа. Поѳтїмѣ кондїціїне. Днсъ чель дела каре аї рѣпїтѣ тѣ, дела чїне сѣ рѣпѣскѣ елѣ? шї ашеа маї департе. Дестѣлѣ къ Рѣсіа окѣпъ тотѣ цїпѣлѣлѣ лакѣлї Фокчаї къ четатеа Ерїванѣлѣ шї Ерміадсїнѣлѣ, апої партеа чеа маї вѣпъ а Армєніеї, еарѣ пентрѣ ачесте цїпѣтѣрї рѣпїта дела Персіа о днбїсе не днлѣса къ деспѣгѣвїре дн алте цѣрї маї депѣртате. Шахѣлѣ (рѣсїеле) Персіеї днсъ реклѣмѣ асѣпра ачестеї окѣпѣрї де цѣрѣ шї дншї денегѣ днвоїнда са. Атѣпчї Кнѣзѣлѣ Менчїкоѳ фѣ трїмісѣ ла Персіа дн каїтате де комїсарїа днперѣтескѣ, Шахѣлѣ днсъ нѣлѣ прїїмі нїчїдекѣм. Акѣм се днчепѣ рѣсвоїлѣ. Персіа фѣ вѣтѣтѣ шї се рѣгѣ де паче. Рѣсіа претїнсе Ерїванѣлѣ шї Накїчеванѣлѣ, прекѣм шї 20 мїліїне рѣвѣле спеселе рѣсвоїлѣ. Мїнїстрѣлѣ Персіеї Абѣас-Мѣрза прїїмі ачесте кондїціонї, шахѣлѣ днсъ денегѣ ратїфїкѣдїзїнеа са прїп о трѣгѣлѣтѣрѣ де врео 3 лѣпї. Атѣпчї пр. Паскїевїч, кареле днпре ачестеа прїп інтрїѣе кѣштїгасѣ не арменї дн партеа Рѣсіеї, рѣпчепѣ рѣсвоїлѣ. Персіа ера прегѣтїтѣ рѣѣ, прїп зршарѣ днлѣса кѣлѣ еарѣш. Пачеа се днкреїе авїа ла 22. Фѣврѣ 1827 тотѣ къ кондїціонїе де маї пайнте.

Днпре ачестеа револѣдїзїнеа греческѣ дескѣрѣеа къ фѣрїѣ шї десперѣдїзїне, пѣпъ че дн тотѣпа ан. 1827 флота пѣтерїлорѣ алїате адїкъ а Англіеї, Францеї шї Рѣсіеї нїмічї къ тотѣлѣ. Флота тѣрѣскѣ ла Наварїнѣ. Сѣлтанѣлѣ Махмѣд черѣ деспѣгѣвїре пентрѣ флота че і с'а арсѣ шї протестѣ дн контра аместекѣлѣ алторѣ пѣтерї ла револѣдїзїнїе ескате днлѣзптрѣлѣ Тѣрчїеї, пентрѣкъ елѣ нѣ се аместекѣ дн але ехрѳенїлорѣ. Дмп. Николае дн рѣспѣнсе къ маїфестѣлѣ дн 26. Априле 1828. Сѣлтанѣлѣ Махмѣд рѣспѣнсе дн партеа са къ алѣ маїфестѣ дн 4. Ізїнѣ. Амвеле пѣтерї реклѣмѣ къ кондїціонїе трактатѣлї де Бѣкѣрештї дн 1812 (чель маї вѣлѣстѣматѣ дн тотѣ) с'аѣ кѣлкатѣ. Днпре ачестеа Фелдмаршалѣлѣ Вїтгенштаїн грѣвїндѣ фѳрте 1828 а шї трекѣтѣ дн 7. Маї 1828 Прѣтѣлѣ пѣла 3 пѣнтѣрї къ арматѣ де 105 мїї шї а днвндатѣ амѣндѳ Прїнчїпателе ромѣпештї, еарѣ гр. Пален фѣ дензїтѣ гѣвернѣторѣ аѣ Молдаво-Рѳмѣлїеї. Не 20. Маї Дмп. Николае се аѣла дн персѳпъ ла арматѣ; еарѣ де аколо се репѳорсе ла Одеса пентрѣка съ днтедескѣ маршѣлѣ трѣпелорѣ де ресерѣвѣ, дн касѣ къ рѣсвоїлѣ дескѣрѣеа къ неспѣсѣ днвершїзаре атѣтѣ ла Дѣлѣре кѣтѣ шї дн Асіа, днкѣтѣ не кѣтѣ а кѣрсѣ ан. 1828 Николае Дмп. се алесѣ маї мѣлѣ къ пердѣрї греле декѣтѣ къ врео ісѣндѣ. Дн ан. 1829 дѣпѣче комѣнда дела Вїтгенштаїн трекѣ ла Дїбїч, арматѣ рѣсескѣ стрѣлѣтѣ несте Балканѣ ла Адрианополѣ днсъ днпре о старе тїкѣлѣсѣ; пѣмаї порѳкѣлѣ лорѣ къ тѣрчїї ерѣа престе мѣсѣрѣ дескѣрѣїацї шї — тотѣодатѣ вѣндѣдї дн маї мѣлѣ пѣрїї. Днпре ачестеа Австрїа протестѣ асѣпра пайнтѣрї рѣшїлорѣ. Дн 14. Септ. се днкреїе пачеа ла Адрианополѣ сѣпѣтѣ кондїціонїе штїгѣе шї къ деспѣгѣвїре де 11 1/2 мїліїне галвїнї оландезї.

Дмп. Николае се днкорѳнасе днкъ ла 24. Маї 1829 ла Варшавїа ка реѣе аѣ Полонїеї, де знде апої днпрезпъ къ соціа са мерсерѣ ла Берлїнѣ ла рѣденїї. Еатѣ днсъ къ тотѣпа ерѣпсе рѣсвоїлѣ полонезѣ шї чева маї тѣрзїѣ чель дн Кавкасѣ. Зече лѣпї цїпѣ рѣсвоїлѣ къ Полонїа. Николае дншї рѣсѣпъ дн зрѣмъ шї де атѣпчї днкѳче дн тотѣ кѣрсѣлѣ вїедеї салѣ фѳрте днфрїкоматѣ де днлѣса; еарѣ апої фїндѣкѣ днлѣсѣлѣ а крѣзѣтѣ къ револѣдїзїнеа полѳпъ се апрїнсесе асѣпра лѣї дїнафарѣ дн Еуропа апѣсѣпъ, къ атѣтѣ маї вѣртѳсѣ лѣѣ тотѣ мѣсѣреле кѣте дн стетѣрѣ прїп пѣтїнгъ, пентрѣка съ се інформече деспре тотѣ че дескѣрѣеа дн Еуропа орї не фѣцѣ орї дн секретѣ шї тотѣодатѣ пентрѣка съ аїѣ днрѣзрїндѣ пѣтернїкѣ асѣпра тѣтѣрорѣ статѣрїлорѣ шї гѣвернїїлорѣ марї мїчї дн тотѣ Еуропа, спре каре скопѣ тревзїа съ огеа дн сервїцїлѣ сѣѣ о полїцїѣ секретѣ днпїнсе престе тотѣ Еуропа.

Револѣдїзїнеа дн Ізїлѣ 1830 а Францеї, апої шї а Белѣдїлѣ, прекѣм шї мїшкѣрїе дн Германїа днпрежѣтѣ не Николае шї маї шѣлѣ асѣпра попорѣлорѣ апѣсене. Еарѣ кѣндѣ Николае вѣзѣ, къ Англіа, Франца, Спанїа шї Портѣгалїа хотѣрѣсерѣ а днпредѣче реформѣ лїбералѣ шї а зшоара соартеа попорѣлорѣ, Николае пѣкѣжїтѣ детернїѣ а днкреїе днконтра ачелорѣ статѣрї о алїанѣцѣ нѳ къ Австрїа шї къ Рѣсіа.

Дечї еатѣ къ Николае ла 1833 вїне ла Мїнхенгрѣц дн Боємїа спре а се днпѣлї къ Дмператѣлѣ Франчїскѣ, еарѣ дн 1834 пїкѣ ка о вѳмѣ дн Берлїнѣ. Дн Августѣ 1835 Николае кончептрѣ ла Калишѣ о арматѣ, ла каре венїрѣ врео 4 корпѣрї рѣсїане, пентрѣка дн алїанѣ шї фѣрѣдї сѣ маневрезе дн корпѣрї марї шї къ ачестеа сѣ днлѣсѣле апсєнїлорѣ респетѣ. О мѣлѣдїне де метѣрїї де аї каселорѣ домітѳре дн Германїа стетѣрѣ фѣцѣ ла ачестѣ демѣстрѣдїзїне де трѣне, еарѣ дн *фрѣптеа тѣспѳрѣ* Николае. Оспеге, веселїї шї днкїпѣчѣнї сїїларѣ фѣрѣдїетатеа *германїлорѣ къ рѣсїїї*. Маневреле цїнѣрѣ пѣпъ ла 20. Септ. Дѣпъ ачестеа монархїї Рѣсіеї, Рѣсіеї, Австрїеї се адѣнарѣ ла Теплїдѣ дн Боємїа, знде венїрѣ шї чеї маї рѣнѣмїдї дїпломатїї. Не атѣпчї ера де а се днпѣчї нѣ пѣмаї касѣ Портѣгалїеї шї а Спанїеї, дн каре цѣрї трѳпѣрїе абсолѣте кѣзѣсерѣ шї се днпредѣсесе констїтѣціоналїстѣлѣ, чї шї касѣ Тѣрчїеї, асѣпра кѣреїа се скѣласе Мехемед Алї къ скопѣ, ка сѣ дестропезе не фамїліа домітѳре шї сѣ се пѣпъ днлѣсѣлѣ шї фамїліа днлѣсѣлї не трѳпѣлѣ Тѣрчїеї, чеа че лѣї Николае нїчїдекѣм нѣ іар фї венїтѣ вїне, дн касѣ къ авеа дрепѣлѣ де а се теме, къ Тѣрчїа сѣпѣтѣ зпѣ Мехемед ера сѣ рѣнѣїе шї сѣ рѣнїперескѣ мѣлѣ маї кѣрѣндѣ.

Де атѣпчї днкѳче вїеда шї фѣпгеле Дмператѣлѣ Николае сѣпѣтѣ мѣлѣ маї проспете дн цїпереа де мїнте а ѳменїлорѣ декѣтѣ сѣ ле маї репедїтѣ шї пої аїчї; еарѣ чель каре нѣ ле кѣпѳште пѣпъ акѣм, днпре ачестеа тотѣ нѣ ле ва кѣпѳште де ажпѣсѣ, дѣкѣ нѣ ва чїтї томѣрї днпреїї, каре с'аѣ скрїсѣ деспре ачестѣ монархѣ, а кѣрѣ полїтїкѣ персоналѣ а фѳстѣ тотѣодатѣ полїтїка Рѣсіеї не кѣтѣ сѣ аѣласе днлѣсѣлѣ дн вїедеѣ.

Ашеа де ексемпѣлѣ чїне сѣ дескрїе лѣпта неконтепїтѣ а Дмп. Николае асѣпра орїкѣрїеї мїшкѣрї де реформѣ шї къ атѣтѣ

